

התיקון הנפלא של המצורע לעסוק בתורה כדי לתקן מה שפגם בטעמים נקודות ותגין

"והנה זה הרשע לא מיבעיא שלא עשה מכתנות עור כתנות אור, אלא אפילו עור בשרו הוכה בצרעת, על כן יקח מוסר מאהרן הכהן ויראה מה בינו לאהרן, הוא זלזל בעור בשרו וטימא אותו, ואהרן היה הדיוט ונתעלה ונתקדש עד שזכה ללבושי יקר, או לכל הפחות לאחד מבניו הכהנים, אף על גב שהם זכו לזה רק על ידי אהרן בקדושתו, מכל מקום קדושתו עומדת ולא נתלכלכו, וזה לכלך עור בשרו".

ויש לומר שענין זה רמז לנו הקב"ה בפסוק (יג נה): "וראה הכהן אחרי הכבס את הנגע והנה לא הפך הנגע את עינו". כלומר ששורש הנגע צרעת הוא מחמת שלא הפך הנגע של הגוף את עינו – את האות עי"ן של "כתנות עור" לתקנו לבחינת "כתנות אור". אלא שעתה ראוי לבאר איך על ידי חטא עץ הדעת נהפך "כתנות אור" ל"כתנות עור", ומהו התיקון שעלינו לעשות להפכו שוב ל"כתנות אור".

"דע מה למעלה ממך"

לבאר כל זה נקדים לפרש מה ששנינו במשנה (אבות פ"ב מ"א) במאמרו של רבינו הקדוש: "הסתכל בשלשה דברים ואין אתה בא לידי עבירה, דע מה למעלה ממך, עין רואה ואוזן שומעת, וכל מעשיך בספר נכתבין". מתמה על כך רבינו יונה: "והוא תימה למה מנאם לשלשה דברים ושלשתם דבר אחד הוא, שאין זה אומר אלא שהשם יודע הכל ועתיד לשלם לו כפעלו, ומה חשבון הוא זה, הכל ענין אחד הוא".

ונראה לפרש ענין זה, על פי מה ששנינו בגמרא (ר"ה טז:): "אמר רבי יוחנן, שלשה ספרים נפתחים בראש השנה, אחד של רשעים גמורין ואחד של צדיקים גמורין ואחד של בינונים, צדיקים גמורין נכתבין ונחתמין לאלתר לחיים, רשעים גמורין נכתבין

נגע צרעת בעור הבשר בהעדר תיקון כתנות אור

נקדים מה שכתב בשל"ה הקדוש בפרשתנו ביאור ענין: "והיה בעור בשרו לנגע צרעת", על פי מה שכתוב (בראשית ג כא): "ויעש ה' אלקים לאדם ולאשתו כתנות עור וילבישם". ופירש האריז"ל (ספר הליקוטים פרשת בראשית שם), כי טרם שחטא אדם הראשון בעץ הדעת, היה גופו בבחינת "כתנות אור" שהאיר באור עליו, אולם אחר שחטא בעץ הדעת נתגשם גופו בבחינת "כתנות עור".

ומאז צריך כל אחד לתקן חלקו בחטא עץ הדעת, על ידי שיזכך את הגוף החומרי להפכו מ"כתנות עור" ל"כתנות אור". ומציין השל"ה למה שכתב בפרשת תצוה לפרש הפסוק (שמות כח ב): "ועשית בגדי קודש לאהרן אחיך לכבוד ולתפארת". כי אהרן הכהן בקדושתו תיקן חטא אדם הראשון ל"כתנות אור", לכן זכה לבגדי קודש לכבוד ולתפארת.

וזהו ביאור הפסוק: "אדם כי יהיה בעור בשרו שאת או ספחת או בהרת והיה בעור בשרו לנגע צרעת". כי הסיבה שיש לאדם נגע צרעת נרמז בכתוב באמרו: "בעור בשרו", כי לא תיקן לזכך "עור בשרו" לבחינת "כתנות אור" אלא נשאר "כתנות עור" עכדה"ק. [ראה ב"שפת אמת" פרשתנו שנת תרס"א שהאריך ברעיון קדוש זה מעצמו].

ב"תורת משה" למרן החתם סופר מביא את דברי השל"ה הקדוש, ומפרש לפי זה המשך הפסוק: "אדם כי יהיה בעור בשרו שאת או ספחת או בהרת, והיה בעור בשרו לנגע צרעת, והובא אל אהרן הכהן או אל אחד מבניו הכהנים". והנה הדברים בלשון קדשו:

בשבת קודש הבא עלינו לטובה אנו קוראים בתורה שתי פרשיות תזריע-מצורע, אשר הצד השווה שבהן הוא העסק בתורת נגעים, הנה כי כן דבר בעתו מה טוב להתבונן בדבר המשותף לשתי פרשיות אלו ענין הבאת המצורע אל הכהן, כמו שכתוב בפרשת תזריע (ויקרא יג ב): "אדם כי יהיה בעור בשרו שאת או ספחת או בהרת והיה בעור בשרו לנגע צרעת והובא אל אהרן הכהן או אל אחד מבניו הכהנים".

וכן בפרשת מצורע (שם יד א): "וידבר ה' אל משה לאמר, זאת תהיה תורת המצורע ביום טהרתו והובא אל הכהן". וצריך ביאור ענין הבאת המצורע דוקא אל הכהן, וכן מה שמגרשים את המצורע מכל ג' מחנות כהונה לוי וישראל.

עוד ראוי להתבונן במה שמבואר בדברי רבינו האריז"ל (ע"ח שער ל"ח פ"ז) כי תיקונו של המצורע הוא שיעסוק בתורה, וזהו פירוש הפסוק: "זאת תהיה תורת המצורע". כלומר זאת תהיה התיקון של המצורע שיעסוק בתורה. וצריך להבין הקשר בין עסק התורה ובין תיקון הפגם של המצורע. ובפשטות הכוונה בזה, על פי מה ששנינו בגמרא (ערכין טו:): "כל המספר לשון הרע נגעים באים עליו".

ומבואר שם עוד: "מה תקנתו של מספרי לשון הרע, אם תלמיד חכם הוא יעסוק בתורה, שנאמר מרפא לשון עץ חיים, ואין לשון אלא לשון הרע שנאמר חץ שחוט לשונם, ואין עץ אלא תורה שנאמר עץ חיים היא למחזיקים בה". הרי מבואר כי על ידי קדושת הדיבור לעסוק בתורת ה', הוא מתקן את אשר פגם בדיבור לשון הרע. אך נראה שטמון בזה ענין יותר עמוק בתיקון הפגם של צרעת על ידי עסק התורה.

של"ה הקדוש: "והיה בעור בשרו לנגע צרעת", שורש הצרעת מהפגם של אדם הראשון: "כתנות עור"

לפני חטא אדם הראשון האירה נשמתו באורה הגדול את גופו עד שנזדכך בבחינת "כתנות אור"

אחרי חטא עץ הדעת נסתלקה נשמתו ורוחו, ועל ידי זה נפגמו הנפש והגוף עד שנהפך ל"כתנות עור"

גירוש המצורע מג' מחנות כהונה לוייה וישראל, שהם כנגד נשמה רוח ונפש שגירשם בעונותיו הרבים

וזהו גם פירוש הכתוב (איוב לב ח): **"ונשמת שדי תבינים"**. כי הנשמה שבאה מהקב"ה היא הנותנת לאדם תבונה איך לעבוד את ה', אבל כאשר האדם חוטא הנשמה מסתלקת ממנו ומאבד הסיוע מלמעלה כמבואר בזוהר הקדוש (פרשת נח סב.), ואם חוטא עוד יותר גם הרוח מסתלקת ממנו, ונשאר בגופו רק הנפש הבהמית המתלבשת בדם (דברים יב כג): **"כי הדם הוא הנפש"**.

וזהו ענין צלם האלקים שמסתלק מן האדם על ידי החטא, כמו שמצינו בגמרא (שבת קנא:): **"אין חיה שולטת באדם עד שנדמה לו כבהמה, שנאמר אדם ביקר בל ילין נמשל כבהמות נדמו"**. ומפרש המהרש"א בחידושי אגדות שם: **"אימת האדם על החיות משום הנשמה שבו שהיא צלם אלקים, וכיון שנדמה כבהמה וצלם אלקים אזל לו ממנו, הרי הוא כשאר בהמה שהחיה שולטת בו"**.

הנה כי כן זהו ביאור דברי ריש לקיש: **"אין אדם עובר עבירה אלא אם כן נכנס בו רוח שטות"**. כלומר שהנשמה שבמוח שהיא חלק אלוך ממעל מסתלקת ממנו, ועל ידי זה חכמתו שבמוח מסתלקת ממנו ובמקומה נכנסת רוח שטות.

נחזור לדברי ה"בכור שור" שמבאר לפי האמור ענין: **"שלשה ספרים נפתחים בראש השנה, אחד של רשעים גמורין ואחד של צדיקים גמורין ואחד של בינונים"**. כי צדיקים גמורים הם אלו שבמעשיהם הטובים זכו לכל השלשה: **נפש רוח ונשמה**. רשעים גמורים הם אלו שבעונותיהם נסתלקו הנשמה והרוח ונשארה אצלם רק הנפש הבהמית המתלבשת בגוף. בינונים הם אלו

הקב"ה להאדם ככתוב (בראשית ב ז): **"ויהי האדם לנפש חיה"**, ומפרש התרגום אונקלוס: **"והות באדם לרוח ממללא"**.

"הנשמה" היא ניצוץ אלקי שממנו כח המחשבה שבאדם, ככתוב (שם): **"ויפח באפיו נשמת חיים"**. ומפרש בספר "הקנה" כי הנשמה לא נבראה מחדש, אלא היא ניצוץ אלוך ממעל שנפח הקב"ה כביכול מעצמותו בתוך האדם, כי כל הנופח מתוכו הוא נופח.

אמנם ראוי לדעת, כי לא כל אדם זוכה לקבל כל ג' חלקים נפש רוח נשמה, אלא הכל תלוי במדרגת האדם בעבודת ה', כמבואר בזוהר הקדוש (משפטים צד:): **"תא חזי בר נש כד אתיליד יהבין ליה נפש... זכה יתיר יהבין ליה רוח... זכה יתיר יהבין ליה נשמתא"**. פירושו: **"בא וראה, בן אדם כשנולד נותנים לו נפש... זכה יותר נותנים לו רוח... זכה יותר נותנים לו נשמה"**.

ואם תאמר הלא אנו רואים, שכל אדם יש לו מחשבה שהיא מהנשמה וכח הדיבור שהוא מהרוח, ואם אין לו נשמה ורוח מנין יש לו כוח המחשבה וכוח הדיבור. אך הביאור בזה כי אם אין לאדם נשמה ורוח, אזי המחשבה והדיבור שלו אינם מצד הקדושה אלא כמחשבה ודיבור של בהמה.

הנשמה מסתלקת בעת החטא

והנה כאשר האדם זוכה לקבל נשמה, אזי יש לו שמירה מיוחדת וסיוע מלמעלה לעבוד את ה' כראוי. וזהו פירוש הכתוב (משלי כ כז): **"נר ה' נשמת אדם חופש כל חדרי בטן"**. כי הנשמה שהיא חלק אלוך ממעל היא בבחינת נר ה', המאירה את החשכות שבאדם לחפש כל חדרי בטן למצוא את הרע ולבערו.

ונחתמין לאלתר למיתה, בינונים תלויין ועומדין מראש השנה ועד יום הכפורים, זכו נכתבין לחיים, לא זכו נכתבין למיתה".

והנה ב"ערבי נחל" (פרשת האזינו דרוש ד) מביא בשם הגה"ק בעל "תבואות שור" בספרו "בכור שור" (ר"ה טז:), ביאור נפלא להבין ענין שלשה ספרים הנפתחים בראש השנה. [המעייין בדברי ה"בכור שור" יראה שה"ערבי נחל" מרחיב ומוסיף על דבריו עם כמה שינויים], ונביא תוכן דבריהם הקדושים דבר דיבור על אופניו.

"רשעים נחתמין לאלתר למיתה"

נתחיל עם דברי ה"בכור שור" שמתקשה על מאמרם: **"רשעים נכתבין לאלתר למיתה"**, הלא אנו רואים הרבה רשעים שמאריכים ימים ושנים ברעתם עד זקנה ושיבה. אומר על כך ה"בכור שור" בלשון קדשו:

"וביאתי דידוע שיש לכל אחד נפש רוח נשמה... ואם הוא צדיק אלו הג' משתמרים בקרבו ואינם זזים ממנו, אבל כשחוטא גורם לסור ממנו הנשמה, ואם חוטא יותר גורם לסור ממנו בחינת רוח, ונשאר בו רק בחינת נפש ונמשל כבהמות נדמו. וכל זה נקרא מיתה כשסור ממנו הבחינה הנזכר, דמה לי קטלה כולה מה לי קטלה פלגא, והיינו דאמרינן נכתבים ונחתמים לאלתר למיתה, פירוש שיפרד ממנו נשמתו או אחר כך רוחו, עד הגיע שגם נפשו יסור ממנו וימות ממש, ולכן אף שרואים הרשעים חיים וקיימים מת הוא, והיינו דאמרינן (ברכות יח:): רשעים בחייהם קרויים מתים".

לפני שנמשיך בדבריו הקדושים, ראוי לבאר ביתר הרחבה ענין הנשמה שמסתלקת בעת החטא. שנינו בגמרא (סוטה ג): **"ריש לקיש אמר, אין אדם עובר עבירה אלא אם כן נכנס בו רוח שטות"**. וביאר ב"פנים יפות" (פרשת בראשית על פסוק וייצר) על פי מה שמבואר בזוהר הקדוש ובכתבי האריז"ל, שיש באדם שלשה חלקי נפש שקדושתם זו למעלה מזו ונקראים בשם: **נפש, רוח, נשמה**, המכוונים כנגד ג' כוחות שיש באדם: **מעשה, דיבור, מחשבה**.

"הנפש" היא החיות המתלבשת בדם האדם, כדי שיוכל לפעול כל מיני מעשים באמצעות איברי הגוף, לכן כל מעשי האדם מתייחסים לנפש שעל ידה עושה האדם מעשיו. **"הרוח"** היא כוח הדיבור שברא

תכלית העבודה להאיר האותיות בתגין נקודות וטעמים

נחזור לדברי ה"ערבי נחל" שמבאר לפי האמור ענין: "שלשה ספרים נפתחים בראש השנה" בלשון קדשו: "ואמנם בספר תורה שלנו לא ניתן לנו רק האותיות עם התגין, כי בבחינת נפש שוים כל ישראל, אך בתורה העליונה יש הכל, ונמצא כי כל אות שבתורה הוא גוף איש הישראלי, והתג הוא נפשו, וניקודו וטעמו הם רוח נשמה שלו".

הנה כי כן זהו ביאור ענין "שלשה ספרים נפתחים בראש השנה", כי כאשר רוצים מן השמים לבחון בין צדיקים רשעים ובינונים, הנה פותחים שלשה ספרי תורה של מעלה בראש השנה. בספר תורה של צדיקים כל האותיות מאירות באור צח ובהיר עם התגין הנקודות והטעמים, כי הצדיקים שמכוונים כנגד אותיות אלו לא פגמו בנפש רוח ונשמה, ואז הם נכתבים לאלתר לחיים, שהקב"ה ממשיך להם נפש רוח נשמה גם לשנה הבאה.

בספר תורה של רשעים האותיות יש להן רק "תגין" אבל בלי טעמים ונקודות, כי הרשעים שמכוונים כנגד אותיות אלו גרמו על ידי עונותיהם לסלק מקרבם הנשמה והרוח שהם כנגד הטעמים והנקודות, ואז הם נכתבים לאלתר למיתה, שהרוח והנשמה אינה נמשכת להם וקרויים מתים.

אבל בספר תורה של בינונים האותיות יש להן "תגין ונקודות" בלי טעמים, כי הבינונים שמכוונים כנגד אותיות אלו גרמו על ידי מעשיהם לסלק הנשמה שהיא כנגד הטעמים אבל לא את הרוח, לכן הם תלויים ועומדים עד יום הכיפורים, כי אם יזכו לתקן מעשיהם הם נכתבים לחיים שהנשמה תחזור אליהם, ואם אינם מתקנים הם נכתבים למיתה שגם הרוח מסתלקת מהם. אלו תוכן דבריהם הקדושים.

"עין רואה ואוזן שומעת" וכל מעשיך בספר נכתבין"

ועתה באוראה כי על פיסוד קדוש זה יפתח לנו פתח להבין מאמר רבינו הקדוש: "הסתכל בשלשה דברים ואין אתה בא לידי עבירה, דע מה למעלה ממך, עין רואה ואוזן שומעת, וכל מעשיך בספר נכתבין". וכבר הבאנו בשם רבינו יונה שתמה על כך: "למה מנאם לשלשה דברים ושלשתם דבר אחד הוא".

ביאור המשנה אבות: "דע מה למעלה ממך, עין רואה ואוזן שומעת, וכל מעשיך בספר נכתבין"

בספר תורה כתובים רק אותיות ותגין שהם כנגד גוף ונפש, כי גוף ונפש יש לכל אדם אפילו לרשע

בשעת הקריאה מוסיפים נקודות וטעמים שהן כנגד רוח ונשמה, כי הם תלויים רק במעשה הטוב של האדם

"עין רואה" בספר תורה אותיות ותגין, "ואוזן שומעת" נקודות וטעמים, "וכל מעשיך בספר נכתבין"

וטעמים, כי אז נשלמים כל הד' בחינות: טעמים נקודות תגין אותיות.

והנה מבואר בדברי האריז"ל (עץ חיים שער טנת"א פ"ה), כי ארבע בחינות אלו: טעמים, נקודות, תגין, אותיות, מכוונים כנגד ארבע בחינות שישנן באדם: נשמה, רוח, נפש, גוף, כי טעמים הם כנגד נשמות, נקודות כנגד רוחות, תגין כנגד נפשות, אותיות כנגד הגופים של כלל ישראל. מוסיף על כך ה"ערבי נחל" בלשון קדשו:

"ולכן התגין דבוקים להאות, כי אי אפשר לגוף שיחיה בלא נפש, אבל הנקודות והטעמים אינם נוגעים בגוף האות, כי זכה יתיר יהבין ליה רוח, זכה יתיר יהבין ליה נשמה, ולכן אינם דבוקים כל כך כמו התגין".

ויש להוסיף תבלין, כי על פי האמור יאיר לנו להבין מה שאנו רואים בספר תורה, רק האותיות והתגין שנכתבו בשעת כתיבת הספר תורה, ואילו הנקודות והטעמים אינם נראים כלל בספר תורה, אלא הם נוספים על ידי אדם שקורא בתורה האותיות עם נקודות וטעמים. כדי ללמדנו בכך כי האותיות והתגין שהם הגוף והנפש נבראו בידי ה' לכל אחד בעולם, שהרי אפילו רשעים גמורים כל זמן שהם בחיים יש להם ב' בחינות אלו.

לכן האותיות והתגין נמסרו לכתוב בידי ה' בספר תורה ואינם תלויים כלל בקריאת האדם, אבל הנקודות והטעמים שהם מכוונים כנגד הרוח והנשמה, אינם נכתבים בספר תורה אלא הם נוספים על ידי הקורא בתורה, לרמז שתלויים תמיד בידי האדם להמשיכם לעצמו על ידי העסק בתורה ומעשים טובים.

שרק הנשמה נסתלקה מהם, אך הרוח והנפש נשארו בגופם, לכן הם בינונים כי מצד הנשמה נסתלקה מהם אינם כצדיקים, אך מצד שיש בהם הרוח אינם כרשעים שגם הרוח נסתלקה מהם.

על כך אומרים חכמינו ז"ל: "צדיקים גמורין נכתבין ונחתמין לאלתר לחיים", הקב"ה משפיע להם מחדש כל ג' בחינות: נפש רוח נשמה, ובכך הם נחתמים לחיים אמיתיים שהוא מצד הנשמה שבאדם. "רשעים גמורין נכתבין ונחתמין לאלתר למיתה", כי הנשמה והרוח מסתלקת מהם ונשאר בגופם רק הנפש הבהמית, שמצד זה: "רשעים בחייהם קרויים מתים".

"בינונים" שהנשמה נסתלקה מהם אבל הרוח והנפש נשארו אצלם: "תלויין ועומדין מראש השנה ועד יום הכפורים, זכו" - שעושים תשובה, "נכתבין לחיים", כי מחזירים להם הנשמה שאז הם בבחינת חיים, "לא זכו" - שאינם עושים תשובה, "נכתבין למיתה", כי מסלקים מהם גם את הרוח שאז בחייהם קרויים מתים.

יש ש'שים ר'בוא א'ותיות ל'תורה

בדרכו של ה"בכור שור" ממשיך ה"ערבי נחל" לבאר עומק ענין: "שלשה ספרים נפתחים בראש השנה", על פי מה שאמרו הקדמונים דורשי רשומות, כי ישראל ל' נוטריקון יש ש'שים ר'בוא א'ותיות ל'תורה, וכל אחד מיישראל הוא כנגד אות אחת שבתורה ממנה הוא מקבל את חיותו. וידוע כי בספר תורה ישנם ד' בחינות שסימנם טנת"א - א ט'עמים נ'קודות ת'גין א'ותיות, כי בספר תורה נכתבים רק אותיות ותגין, אולם כאשר הבעל קורא קורא בתורה עם נקודות

לשון הרע. נמצא כי המצורע פגם במחשבה דיבור ומעשה, ועל ידי זה נסתלקו הנשמה והרוח וגם הנפש המחיה את הגוף נפגמה, וכתוצאה מכך הגיע הפגם בגוף עצמו בבחינת "כתנות עור", ועל זה הוא שכתוב: "אדם כי יהיה בעור בשרו שאת או ספחת או בהרת והיה בעור בשרו לנגע צרעת".

והנה מבואר בזוהר הקדוש (פרשת צו כט:), כי נפש רוח נשמה מכוונים כנגד כהן לוי ישראל: "דמזונא דאורייתא איהו מזונא דנשמתא ורוחא ונפשא שכליים דאינון כהן לוי וישראל". וכן מבואר בתיקוני זוהר (תיקון ע קלא): "לנשמה ורוחא ונפשא דיליה דאינון לקבל כהן לוי וישראל".

לפי זה מבואר היטב הטעם שמגרשים המצורע מג' מחנות כהן לוי ישראל, כי זהו מדה כנגד מדה שגירש מעצמו קדושת הנשמה הרוח והנפש שהם כנגד ג' מחנות אלו, ועל זה הוא שאומר הכתוב: "זאת תהיה תורת המצורע ביום טהרתו והובא אל הכהן". ללמדנו כי שורש כל הפגם הוא במה שנסתלקה הנשמה שהיא בבחינת כהן, לכן עליו ללכת לכהן שיחזיר לו בקדושתו את נשמתו.

הנה כי כן מבואר היטב דברי האריז"ל פירוש הפסוק: "זאת תהיה תורת המצורע", כי תיקונו של המצורע הוא שיעסוק בתורה, כי היות שנתגרש מג' מחנות כהונה לוי וישראל, משום שנסתלקו ממנו הנשמה והרוח וגם הנפש נפגמה, נמצא כי בספר תורה שלו ישנם רק אותיות ותגין בבחינת רשעים שנכתבים לאלתר למיתה, ומטעם זה אמרו חז"ל (נדרים סד): כי מצורע חשוב כמת.

לכן התיקון שלו לתקן מקודם הכל בתשובה, ואחר כך יעסוק בתורה כדי להמשיך שוב את האותיות עם התגין הנקודות והטעמים שבספר תורה, וזה שכתוב: "זאת תהיה תורת המצורע ביום טהרתו", כי דוקא ביום טהרתו יעסוק בתורה, ועל ידי זה "והובא אל הכהן", כדי להחזיר לו נשמתו שנסתלקה ממנו שהיא בבחינת כהן.

אולם על ידי שחטאו אדם וחזה בעץ הדעת במחשבה דיבור ומעשה - במחשבה, היינו במחשבת פיגול של הנחש שפיתה אותם (בראשית ג ה): "כי יודע אלקים כי ביום אכלכם ממנו ונפקחו עיניכם והייתם אלקים יודעי טוב ורע". בדיבור, היינו במה שדיברה חוה עם הנחש שהוא היצר הרע ולא נתרחה ממנו. במעשה, היינו מעשה האכילה מעץ הדעת, על ידי זה נסתלקו הנשמה והרוח מאדם הראשון ושוב לא היו מאירים בנפש ובגוף, ומכיון שהגוף והנפש כבר לא קיבלו אור גדול מהנשמה הרוח, לכן נתגשם הגוף ובמקום "כתנות אור" נתהפך לבחינת "כתנות עור".

הפגם בעור בשרו מחמת העדר אור הנשמה

מעתה יאיר לנו להבין דברי השל"ה הקדוש שמבאר הפסוק: "אדם כי יהיה בעור בשרו שאת או ספחת או בהרת והיה בעור בשרו לנגע צרעת". כי ענין הנגעים בעור בשר האדם הוא מחמת שלא תיקן להפוך "כתנות עור" ל"כתנות אור". הענין בזה כי כאשר נתבונן בדברי חכמינו ז"ל נראה שהנגעים באים על פגם במחשבה דיבור ומעשה.

במחשבה, כי הנגעים באים על מחשבת פיגול של גאווה וגסות הרוח, ככתוב בפרשת מצורע (יד ד): "וצוה הכהן ולקח למטהר שתי צפרים חיות טהורות ועץ ארז ושני תולעת ואזוב". ופירש רש"י: "ועץ ארז, לפי שהנגעים באים על גסות הרוח. ושני תולעת ואזוב, מה תקנתו ויתרפא, ישפיל עצמו מגאותו כתולעת וכאזוב".

בדיבור, כמו שפירש רש"י (שם) הטעם שצוה הקב"ה להביא למיטהר: "שתי צפרים חיות טהורות, לפי שהנגעים באים על לשון הרע שהוא מעשה פטפוטי דברים, לפיכך הוזקקו לטהרתו צפרים שמפטפטין תמיד בצפצוף קול". וכן מבואר בגמרא (ערכין טו:): "כל המספר לשון הרע נגעים באים עליו".

במעשה, כמבואר בגמרא (שם) כי המדבר לשון הרע הורג שלשה אנשים, הורג את מי שסיפר לשון הרע, והורג על מי שסיפר לשון הרע, והורג את מי ששמע

אך לפי האמור יש לומר, כי רבינו הקדוש נתכוון ללמדנו דעת לבחון היטב שנהיה בגדר הצדיקים שיש להם נפש רוח ונשמה. וזהו שאמר: "הסתכל בשלשה דברים ואין אתה בא לידי עבירה", שלשה דברים הם נשמה רוח ונפש, שתיקונם הוא על ידי מחשבה דיבור ומעשה בעבודת ה', כי המחשבה שהיא מהנשמה שבמוח מקדשת את הנשמה, הדיבור שהוא הרוח ממללא מקדש את הרוח, המעשה שעל ידי הנפש המתלבשת בדם: "כי הדם הוא הנפש" מקדש את הנפש והגוף, ועל כך מזהיר רבינו הקדוש, להסתכל היטב בשלשה דברים הללו נשמה רוח ונפש, כדי שלא יבוא לידי עבירה בג' בחינות מחשבה דיבור ומעשה.

וממשיך ואומר: "דע מה למעלה ממך", הכוונה על הספר תורה של מעלה שיש בו ששים רבוא אותיות כנגד ששים רבוא נשמות ישראל, הנה על זה אמר: "דע מה למעלה" - מה שנמצא בספר תורה של מעלה הוא "ממך" - הכל תלוי בהתנהגותך. וראיה לדבר שהרי מצד אחד "עין רואה", כלומר העין רואה האותיות והתגין שכתובים בספר תורה של מטה, אך מצד שני "ואוזן שומעת", הנקודות והטעמים שהאוזן שומע אותן רק על ידי אדם הקורא בספר תורה, כי זה תלוי במעשיו הטובים של האדם לזכות ברוח ונשמה שכנגד הנקודות והטעמים.

ומזה תשכיל לדעת: "וכל מעשיך בספר נכתבין", כלומר כל מעשיך בעולם הזה בספר תורה של מעלה נכתבים, כי צדיק גמור שעובד ה' במחשבה דיבור ומעשה, האותיות שבספר תורה של מעלה מאירות בתגין נקודות וטעמים, ואם הוא בינוני אזי מאירות האותיות רק בתגין ונקודות, ואם הוא רשע גמור נשארו רק האותיות והתגין בלי נקודות וטעמים.

הנה כי כן הרווחנו להבין ענין הפגם של חטא עץ הדעת, שעל ידו נהפך הגוף מהמדרגה הגדולה של "כתנות אור" לשפלות המצב "כתנות עור", כי טרם שחטא אדם הראשון זכה אדם לנשמה כל כך גדולה, בבחינת: "נר ה' נשמת אדם חופש כל חדרי בטן", עד שהאירה מאורה הגדול לרוח והרוח האירה לנפש והנפש לגוף, ועל ידי זה נזדכך הגוף ונתעלה להיות בבחינת "כתנות אור".